Повторення вивченого

Сьогодні 21.12.

Ypok

Звертання, вставні слова, однорідні члени речення

Мета: повторити звертання, вставні слова, однорідні члени речення, вчити розрізняти їх; удосконалювати вміння розставляти розділові знаки при звертаннях, вставних словах, ОЧР; підкреслювати ОЧР; вчити розв'язувати тестові завдання; розвивати зв'язне мовлення (усне та письмове) та творчі здібності; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни.

Емоційне налаштування

Всіх до класу він скликає Голосистий наш дзвінок, І ми радо поспішаєм На цікавий наш... урок.

Перевірка домашнього завдання

Перепишіть речення. Підкресліть члени речення. Доберіть і запишіть синоніми до виділеного слова

1. Чорногуз поклонився лугам і садам. 2. Великі хмари холодом нагусли. 3. Ростуть опеньки у тумані серед сосонок та беріз. 4. Біля яру, біля стежки одягла верба сережки. 5. Вночі за вовчими ярами зайці давали телеграми (Л. Костенко).

Чорногуз – лелека, бузько, бусел, гайстер.

Повідомлення теми уроку

 Сьогодні на уроці ви удосконалите ваші знання про звертання, вставні слова та однорідні члени речення.

Запишіть сьогоднішню дату

Киасна робота

Що називають граматичною основою?

Які члени речення входять до граматичної основи?

Назвіть другорядні члени речення?

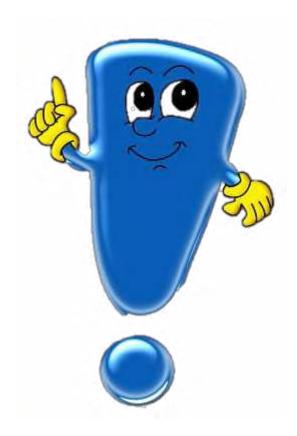
Спостереження. Прочитайте речення. За допомогою яких слів передано протилежне ставлення до природного явища? Чому ці слова виділено комами?

Зараз, на щастя, піде дощ.

Зараз, на жаль, піде дощ.

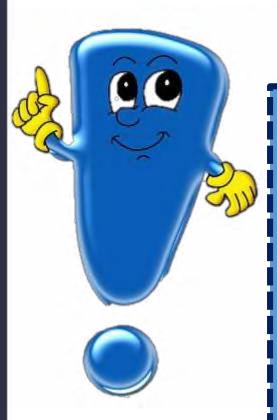
Запам'ятай

Вставні слова виражають ставлення мовця до сказаного, а саме:

- (не)впевненість: може, мабуть, очевидно, здається, звісно, без сумніву;
- емоційну оцінку: на жаль, як на зло, на лихо, на щастя, на радість;
- джерело інформації: кажуть, по-моєму, вважаю, бачу, на думку...;

- привернення уваги: до речі, уявіть собі, не повірите, знаєш;
- зв'язок між думками: по-перше, по-друге, наприклад, отже.

На письмі вставні слова відокремлюємо комами: Чужа душа— то, кажуть, темний ліс (Л. Костенко).

Перепишіть речення та розставте в них розділові знаки

1. Кажуть мудрість приходить з роками (Олександр Олесь). 2. Може серце моє розтривожили чари весняні (Д. Луценко). 3. До речі у моїй родині завжди шанували народні традиції (І. Кононенко). 4. Отже у нашій школі карантин скасують із понеділка (3 розмови). 5. Вода на лихо повиходила з берегів і затопила обійстя (І. Паливода).

Обійстя (діал.) — садиба, двір.

Перевір себе

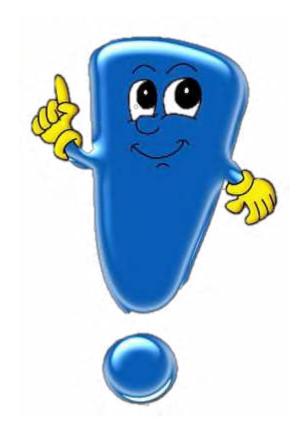

1. Кажуть, мудрість приходить з роками (Олександр Олесь). 2. Може, серце моє розтривожили чари весняні (Д. Луценко). 3. До речі, у моїй родині завжди шанували народні традиції (І. Кононенко). 4. Отже, у нашій школі карантин скасують із понеділка (3 розмови). 5. Вода, на лихо, повиходила з берегів і затопила обійстя (І. Паливода).

Обійстя (діал.) — садиба, двір.

Запам'ятай

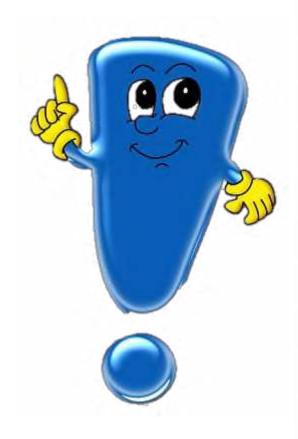

21.12.

Звертання — слово або сполучення слів, що називає особу чи предмет, до яких спрямоване мовлення: Іди, іди, дощику, зварю тобі борщику І (Нар. тв.). Для звертання використовуємо форму кличного відмінка. На письмі звертання відокремлюємо комами. За допомогою знака оклику передаємо окличну інтонацію: Юрчику! Ти де?!

Запам'ятай

Однорідні члени речення відповідають на те саме питання, поставлене від одного слова: Питай (кого?) не старого, а бувалого (Нар. тв.). Згадайте правила вживання розділових знаків за такими схемами (О — однорідний член речення; УС — узагальнювальне слово):

- 1) 0, 0, 0;
- 2) i 0, i 0, i 0;
- 3) О, але О;
- 4) OiO, OiO;
- 5) YC: O, O, O;
- 6) О, О, О УС.

Зауважте! Вставні слова та звертання не бувають членами речення. Прочитайте та перепишіть речення, розставте розділові знаки. Підкресліть однорідні члени речення відповідно до їхньої синтаксичної ролі.

1. 3 лісу з поля з сивого болота ТИХО підкрадається зима. 2. Краснобоке літечко зів'яло яблуком скотилось за поріг Геращенко). 3. Зоре моя вечірняя зійди над горою (Т. Шевченко). 4. А осінь надихає підносить дух у самі небеса (Н. Красоткіна). 5. Спасибі предки за духовний спадок Костенко).

1. З лісу, з поля, з сивого болота тихо підкрадається зима. 2. Краснобоке літечко зів'яло, яблуком скотилось за поріг Геращенко). 3. Зоре моя вечірняя, зійди над горою (Т. Шевченко). 4. А осінь надихає, підносить дух у самі небеса (Н. Красоткіна). 5. Спасибі, предки, за духовний спадок Костенко).

Творче завдання

Перегляньте експрес-урок «Слова, які затримують увагу співрозмовника» (автор О. Авраменко). Напишіть для однокласника / однокласниці привітання з днем народження. Використайте в ньому звертання, вставне слово й однорідні члени речення.

Культура слова. Запам'ятайте, як правильно наголошувати слова

Бешкет

Боро́давка

Бурштино́вий

Закріплення вивченого. Установіть відповідність між пунктограмою та прикладом її використання

Пунктограма (кома)	Приклад
1. відокремлення	А) Уві сні сміються вишні,
звертання	сиплють квітом.
2. відокремлення	Б) Ось схопилась хуртовина,
вставного слова	закурилася долина.
3. між однорідними	В) Зійди, ясен місяцю, на синєє
членами речення	небо.
	Г) Здавалось, загримів десь на небі грім.

Закріплення вивченого. Установіть відповідність між пунктограмою та прикладом її використання

Пунктограма (кома)	Приклад
1. відокремлення	В) Зійди, ясен місяцю, на синєє
звертання	небо.
2. відокремлення вставного слова	Г) <mark>Здавалось,</mark> загримів десь на небі грім.
3. між однорідними	А) Уві сні сміються вишні,
членами речення	сиплють квітом.
	Б) Ось схопилась хуртовина, закурилася долина. (зайве)

Рефлексія. Вправа «Рюкзачок»

Яке зернятко мудрості ви покладете у свій рюкзачок?

Пояснення домашнього завдання

Повторити вивчені орфограми

